

Σκίτσα μιας Νέας Πόλης

ΓΕΦ

GREEN EUROPEAN FOUNDATION

Σκίτσα μιας Νέας Πόλης

Πράσινο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα
Οι Πόλεις ως Τόποι Ελπίδας – Ανθεκτικές Πόλεις

*Εκδόθηκε με την οικονομική υποστήριξη του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Πράσινο
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα.*

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι υπεύθυνο
για το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης.*

*Η ελληνική μετάφραση του έργου αυτού
πραγματοποιήθηκε από το Πράσινο Ευρωπαϊκό
Ίδρυμα με την υποστήριξη των Νέων Πράσινων
Ελλάδας και την οικονομική υποστήριξη του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Πράσινο
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα.*

Εισαγωγή

Αυτή η δημοσίευση είναι ένα από τα αποτελέσματα της συμμετοχής του ΙΡΕ στο διακρατικό έργο του GEF «Οι Πόλεις ως Τόποι Ελπίδας – Ανθεκτικές Πόλεις», όπου στόχος μας ήταν να απεικονίσουμε με παραστατικό τρόπο τις πιο πρόσφατες εξελίξεις σε ορισμένες ευρωπαϊκές πόλεις και να εντοπίσουμε τα μονοπάτια μέσω των οποίων μπορούν ανάπτυξη ανθεκτικότητας, αύξηση της ευημερίας των πολιτών, επίτευξη οικολογικής βιωσιμότητας και επίτευξη μεγαλύτερης κοινωνικής δικαιοσύνης.

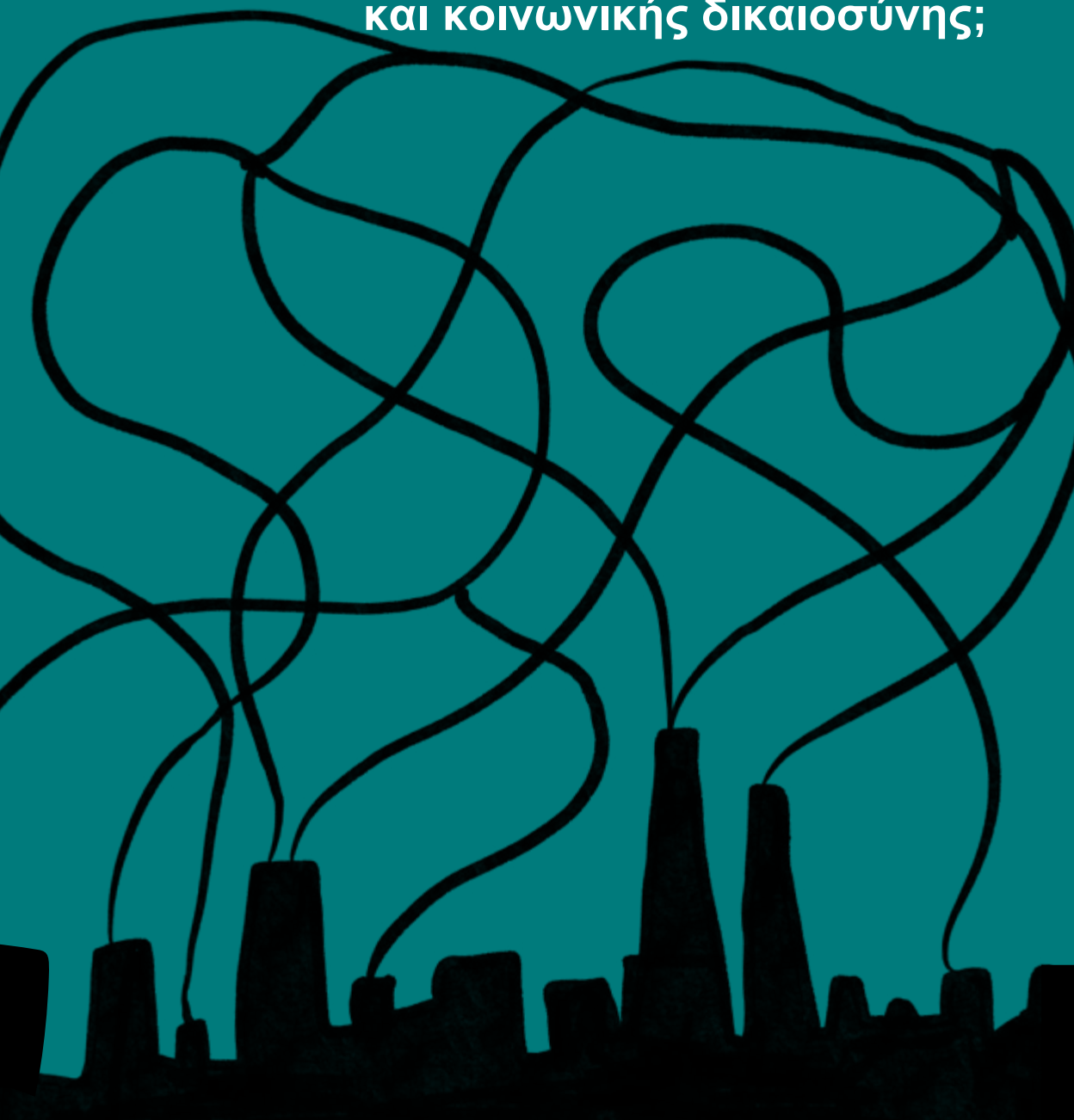
Σε τρία κεφάλαια, μοιραζόμαστε μαζί σας τις απόψεις, τις απόψεις και τις γνώσεις που αποκτήθηκαν μέσω της άμεσης εμπειρίας, των εμπειρικών στοιχείων και της καθημερινής πάλης βασικών αλλαγών σε δημοτικό επίπεδο: ερευνητών, μελετητών, επαγγελματιών και ακτιβιστών (ορισμένοι από αυτούς ασχολήθηκαν πολιτικά). Η τυχαιοποιημένη ματιά μας σε διάφορα αστικά τοπία (και πολιτικές/κοινωνικές συνθήκες πίσω από την ανάπτυξή τους) ξεκινά από εμπόδια και προκλήσεις, συνεχίζει με πρακτικές και τελειώνει με οράματα.

Αυτά τα «Σκίτσα μιας Νέας Πόλης» είναι εδώ για να μοιραστούν και να αναπτύξουν περαιτέρω αυτά τα οράματα, μεταφράζοντας και αναπαράγοντας ιδέες σε συλλογικές δράσεις. Πολύ συχνά, μεγάλα και φιλόδοξα έργα τελειώνουν με αποτυχίες. Θέλουμε να ξεκινήσουμε με τον αντίθετο τρόπο – με μικρά σκίτσα. με υλικό εργασίας που μπορεί με τον καιρό να εξελιχθεί σε κάτι ανθεκτικό και ανθεκτικό. Ας ακολουθήσουμε αυτές τις ιδέες μαζί και ας οραματιστούμε τη νέα πόλη ως ένα μέρος – οπουδήποτε στην Ευρώπη – όπου όλοι θα θέλαμε να ζούμε, όπου η ευχαρίστηση και η ανθεκτικότητα θα μπορούσαν να συνυπάρχουν σε νέες μορφές συλλογικών προσπαθειών και δράσεων.

Συντάκτες:

Vedran Horvat και Lana Pukanić

Ποιες προκλήσεις και εμπόδια
αντιμετωπίζει η πόλη σας για την
επίτευξη οικολογική βιωσιμότητας,
ευημερίας για όλους τους πολίτες
και κοινωνικής δικαιοσύνης;

Καθώς η αγορά ακινήτων στο **ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ** γίνεται η πιο προσοδοφόρα επιχείρηση, οι χωρικοί πόροι και όλες οι διαδικασίες που τους παράγουν (από τον σχεδιασμό έως την κατασκευή) γίνονται ελκυστικές για διάφορες μορφές κατάχρησης, διαφθοράς και κακοδιαχείρισης, λέει η Iva Čukić, αρχιτέκτονας και ακτιβίστρια. από το συλλογικό Υπουργείο Διαστήματος με έδρα το Βελιγράδι. Παρά τις φαινομενικά όλο και περισσότερες ρυθμίσεις που αφορούν τη χωρική πολιτική, λέει, αυτό που στην πραγματικότητα συμβαίνει είναι η *απορρύθμιση* που επιτρέπει σε συγκεκριμένο, ιδιωτικό συμφέρον να θέσει σε κίνδυνο το δημόσιο όφελος. Κατά τη γνώμη της, η ανάπτυξη της πόλης κατευθύνεται από την επιταγή της οικονομικής ανάπτυξης, της περαιτέρω συσσώρευσης κεφαλαίου και του ιδιαίτερου, παρά του δημόσιου, συμφέροντος, και λιγότερο ως απάντηση στις διαφορετικές ανάγκες των πολιτών.

Όσον αφορά τη συμμετοχή των πολιτών, η πρακτική του πολεοδομικού σχεδιασμού καταδεικνύει *σημαντική έλλειψη δημοκρατικής ικανότητας* και συχνά εκτελείται ακόμη και κάτω από το τυπικό ελάχιστο. Τα αποτελέσματά του εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικά στοιχεία, όπως η πίεση των μέσων ενημέρωσης που δημιουργούν οι πρωτοβουλίες των πολιτών ή οι πολιτικές αποφάσεις πέρα από τον τομέα της αστικής ανάπτυξης, ισχυρίζεται η Iva Čukić. Ως αποτέλεσμα, συνεχίζει, υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός χωρικών συγκρούσεων και αδικιών που συνθέτουν την αστική ζωή στο Βελιγράδι. Εάν υπάρχει ονομαστική δέσμευση για ουσιαστικό εκδημοκρατισμό της διαδικασίας σχεδιασμού, φαίνεται ότι η τρέχουσα πρακτική, όπως και η ρύθμιση, χρειάζονται ριζικό μετασχηματισμό, καταλήγει.

Ομοίως, το αστικό μοντέλο της **ΜΑΔΡΙΤΗΣ** θεωρεί επίσης την πόλη ως προϊόν, ισχυρίζεται η Ana Méndez de Andés, αρχιτέκτονας και πολεοδόμος που ζει μεταξύ Μαδρίτης και Σέφιλντ, και κάποτε ήταν μέλος της δημοτικής πλατφόρμας Ahora Madrid και σύμβουλος στη διοίκηση της πόλης.

Το κέντρο της πόλης αναπτύσσεται όλο και περισσότερο ως πάρκο ψυχαγωγίας για τους τουρίστες και ένα υπαίθριο εμπορικό και ψυχαγωγικό κέντρο για ντόπιους και επισκέπτες. Η νέα ανάπτυξη της πόλης χτίζεται ως ακίνητα που αγνοούν βασικά ζητήματα όπως η βιώσιμη κινητικότητα, οι τοπικές εμπορικές, πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες και ο δημόσιος χώρος. Είναι ένα μοντέλο χωρίς μοντέλο: μια περιοχή που αναπτύσσεται διαθέσιμη για επενδυτές και χρηματοοικονομική κερδοσκοπία από κατακερματισμένες παρεμβάσεις που δεν μπορούν να αμφισβητηθούν επειδή οι στρατηγικοί στόχοι δεν είναι ποτέ σαφείς, ισχυρίζεται η Ana Méndez de Andés.

Η νεοφιλελεύθερη οικονομία, εξηγεί, αποτελεί πειστικό στοιχείο στις συντηρητικές κυβερνήσεις στην πόλη και την περιοχή για περισσότερα από 25 χρόνια. Ενώ οι δημόσιες αφηγήσεις και πολιτικές διαμορφώνουν πολιτιστικές πτυχές και υποκειμενικότητες που βασίζονται στον ανταγωνισμό, τον ατομικισμό και τον κατακερματισμό, αυτό το όραμα της πόλης – όσο εσωτερικευμένο κι αν ήταν – δεν ευθυγραμμίζεται με μια κοινωνία των πολιτών που έχει επιδείξει σταθερά υψηλό βαθμό αλληλεγγύης και συνεργασίας, για παράδειγμα κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 ή ακραίων καιρικών φαινομένων.

Το πιο δύσκολο εμπόδιο που αντιμετωπίζει η πρωτεύουσα του Μαυροβουνίου **ΠΟΝΤΓΚΟΡΙΤΣΑ** είναι το μοντέλο αστικής ανάπτυξης που δίνει προτεραιότητα στα ιδιωτικά κέρδη σε σχέση με τις δημόσιες ανάγκες, λέει η Sonja Dragonić, αστική ερευνήτρια που σήμερα ζει στη Λισαβόνα της Πορτογαλίας. Αυτό εκδηλώνεται με κάθε τρόπο, συνεχίζει, από μια αγορά κατοικίας που χαρακτηρίζεται από ένα διαρκώς αυξανόμενο πλεόνασμα νέων ακατοίκητων διαμερισμάτων (που χτίστηκαν για να πωληθούν, αλλά όχι απαραίτητα κατοικημένα), έως τη διαρκή κυκλοφοριακή συμφόρηση, την απώλεια αστικού πρασίνου, την έλλειψη καλοσυντηρημένων δημόσιων χώρων και μια σπειροειδή μείωση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών.

Κατά τη γνώμη της, είναι σαφές ότι οι πολιτικές αστικής ανάπτυξης σύμφωνα με τις οποίες αναπτύσσεται η Ποντγκόριτσα τις τελευταίες δεκαετίες σχεδιάστηκαν για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα του ιδιωτικού κεφαλαίου. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την άνοδο των κοινωνικών και χωρικών ανισοτήτων που τώρα εγγράφονται στην αστική μορφή και που θα είναι δύσκολο να εξαλειφθούν, καταλήγει.

Στο **ΣΑΡΑΓΕΒΟ**, το διάστημα είναι - ή θα έπρεπε να είναι - ένας από τους πιο πολύτιμους πόρους και ένα κοινό αγαθό, λέει η Alma Midžić, ερευνήτρια που επικεντρώνεται στα κοινωνικά κινήματα, τα κοινά αγαθά και τους φυσικούς πόρους (όπως το νερό). Οι μεγαλύτερες προκλήσεις είναι η έλλειψη λογοδοσίας εκείνων που λαμβάνουν αποφάσεις και εφαρμόζουν πολιτικές και η έλλειψη οράματος. Η συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων εξακολουθεί να είναι σε χαμηλό επίπεδο, η διαδικασία δεν ρυθμίζεται επαρκώς νομικά ή πρακτικά. Επιπλέον, εξηγεί η Midžić, ο χωροταξικός σχεδιασμός έχει ανασυνγκροτηθεί και περιορίζεται σε αλλαγές και προσθήκες στην πολεοδομική τεκμηρίωση, γεγονός που ευνοεί κυρίως την κατασκευή επαγγελματικών-οικιστικών εγκαταστάσεων και οικιστικών οικισμών χωρίς επαρκή κοινωνική, δημόσια και εύκολα προσβάσιμη υποδομή.

Φαίνεται ότι η ανάπτυξη της πόλης έχει περιοριστεί στην ανέγερση κτιρίων, καθώς η τοπική αυτοδιοίκηση την αντιλήφθηκε ως μια (σπάνια) ευκαιρία για προσέλκυση επενδυτών και κέρδος. Δυστυχώς, λέει η Midžić, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων δεν βλέπουν ή δεν θέλουν να δουν ότι η απρογραμμάτιστη, κοντόφθαλμη και προσανατολισμένη στο κέρδος ανάπτυξη θα υποβαθμίσει την ποιότητα ζωής στην πόλη μακροπρόθεσμα.

Για πολλές ελληνικές πόλεις, το κύριο ζήτημα παραμένει η απροθυμία και η ανικανότητα να διαχειριστούν τον αστικό ιστό. Στη **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ**, υπάρχει έλλειψη διαφάνειας σχετικά με τις διαδικασίες σχεδιασμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η πόλη στερείται δημοτικής πολεοδομικής αρχής από το 2014 και ο σχεδιασμός της πόλης υπαγορεύεται από το κεντρικό κράτος. Από γεωγραφική σκοπιά, φαίνεται ότι η διοίκηση της πόλης αδυνατεί να κατανοήσει την κοινωνικοπολιτισμική πολυφωνία και τις τοπικές ιδιαιτερότητες των γειτονιών της, υποστηρίζει ο Γιώργος Χατζηνάκος, ακτιβιστής και μελετητής. Υπάρχουν περτυπώσεις, εξηγεί, όπου η *αχρησιμοποίηση* δημόσια γη ή περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σε περισσότερα από ένα δημόσια ιδρύματα, ή μερικές φορές αυτά τα περιουσιακά στοιχεία δεν ανήκουν εξ ολοκλήρου στην ίδια την πόλη. Η έλλειψη σαφήνειας σχετικά με μια τέτοια ιδιοκτησία γης δεν έχει σημασία μόνο για όσους προσπαθούν να παρέμβουν και να βελτιώσουν την τοπική τους γειτονιά, αλλά εγείρει επίσης σοβαρά ερωτήματα σχετικά με τα οικονομικά και τη λογική πίσω από τις ενδοκυβερνητικές μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων.

Δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο που να υποστηρίζει συμμετοχικό/κοινοτικό σχεδιασμό ή τοπικά οργανωμένη συλλογική δράση για την οικειοποίηση δημόσιου χώρου για κοινοτική χρήση και πολιτισμό (π.χ. για φεστιβάλ γειτονιάς). Η πόλη δεν έχει σημεία αναφοράς για την οικοδόμηση κοινότητας (π.χ. κοινωνικο-πολιτιστικά κέντρα), καταλήγει ο Χατζηνάκος, όπου οι κάτοικοι θα μπορούσαν συλλογικά να συμμετέχουν σε δραστηριότητες επίλυσης προβλημάτων ή χώρους που προωθούν κοινωνικο-πολιτιστικές δραστηριότητες σε δημόσιο χώρο που μπορεί να ενισχύσουν ευκαιρίες για κοινωνική ανάμειξη.

Στη **ΛΙΟΥΜΠΙΑΝΑ**, τα εμπόδια που εμποδίζουν την πόλη να επιτύχει οικολογική βιωσιμότητα είναι οι αρχές της, λέει η Eva Matjaž, ανεξάρτητη ερευνήτρια και συνιδρυτής του Poligon, του πρώτου δημιουργικού κέντρου στη Σλοβενία. Ο δήμαρχος του δήμου Zoran Jančončič, που εξελέγη για πρώτη φορά το 2006, και η κυβέρνησή του είχαν την πλειοψηφία στο δημοτικό συμβούλιο σχεδόν για ολόκληρη την περίοδο των 17 ετών.

Ο Jankonić για πολλούς αντιπροσωπεύει έναν φιλόδοξο μάνατζερ που έφτασε στο απόγειό του τη δεκαετία του '90 και μετέτρεψε με επιτυχία τις εταιρικές στρατηγικές στη διοίκηση του δήμου, εξηγεί ο Matjaž. Κάτω από το σύνθημα «Η Λιουμπλιάνα είναι η πιο όμορφη πόλη στον κόσμο», η καλολαδωμένη μηχανή δημοσίων σχέσεων του δήμου καθαρίζει με επιτυχία και κοινωνικοποιεί όλα τα μεγαλύτερα έργα της πόλης, με κοινό παρονομαστή την οικονομική ανάπτυξη και τελικό αποτέλεσμα την πολεοδομική ανάπλαση.

Η ποιότητα του αέρα στη Λιουμπλιάνα είναι ανησυχητική, συνεχίζει ο Matjaž, ωστόσο, το επόμενο μεγάλο έργο του δήμου είναι η μονάδα αποτέφρωσης απορριμμάτων. Αντί να κάνουμε τους δρόμους και τις πλατείες μας πιο ανθεκτικές στα κύματα καύσωνα, πολλά δέντρα εξακολουθούν να κόβονται και να αντικαθίστανται με τόνους σκυροδέματος. Η Λιουμπλιάνα δεν ανησυχεί για τον υπερτουρισμό και τα Airbnbs υπερτερούν αριθμητικά από τους κατοίκους του κέντρου της πόλης.

Στη **ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ**, την ουγγρική πρωτεύουσα, η κυβέρνηση αφαίρεσε τα φορολογικά έσοδα της πόλης και έτσι ο πράσινος δήμαρχος παλεύει με την έλλειψη κεφαλαίων. Αποδεικνύεται αρκετά δύσκολο να αλλάξεις παλιές συνήθειες, όπως η οδήγηση και η στάθμευση αυτοκινήτων παντού στην πόλη. Απαιτείται πολλή επικοινωνία και κοινωνική διαφήμιση, αλλά η κυβέρνηση διεξάγει μια συνεχή αντιπροπαγάνδα ενάντια στις πράσινες πρωτοβουλίες της Βουδαπέστης, εξηγεί η Rebeka Szabo, μια από τους πράσινους και προοδευτικούς πολιτικούς ηγέτες στη Βουδαπέστη.

Στη **ΣΕΒΙΛΛΗ**, αυτή τη στιγμή η κύρια πρόκληση είναι η άνοδος της θερμοκρασίας και οι σχετικοί καύσωνες. Φαίνεται ότι οι τοπικοί φορείς χάραξης πολιτικής δεν κάνουν αρκετά συστημικά, λέει ο Felipe Gonzales Gil, ακτιβιστής και ερευνητής από τη Σεβίλλη. Υπάρχει ένα κοινωνικό κίνημα που περιλαμβάνει γονείς παιδιών σχολικής ηλικίας, επειδή πολλά από τα σχολεία (τα λεγόμενα: Θερμικά Σχολεία) δεν είναι προετοιμασμένα για υψηλές θερμοκρασίες και ήδη καταγράφουν πολλά προβλήματα υγείας. Το σχολείο είναι ένα ενδιαφέρον παράδειγμα, καθώς το κτίριο ανήκει στο δημοτικό συμβούλιο, προσλαμβάνονται καθηγητές από την περιφερειακή κυβέρνηση και σχεδιάζονται εκπαιδευτικά σχέδια/προγράμματα σπουδών σε εθνικό επίπεδο. Ένα άλλο πρόβλημα που έχει η Σεβίλλη είναι ο αριθμός των αυτοκινήτων. Παρά τον πολύ υψηλό αριθμό ποδηλατοδρόμων (που είναι η κληρονομιά του προοδευτικού δημοτικού συμβουλίου πριν από δύο δεκαετίες), ο αριθμός των αυτοκινήτων εξακολουθεί να είναι πολύ υψηλός και αποτελεί τεράστιο πρόβλημα για την οικολογική βιωσιμότητα σε δημοτικό επίπεδο, επισημαίνει ο Gil.

Συν τοις άλλοις, συνεχίζει, η τιμή της αύξησης των τιμών των κατοικιών είναι άλλο ένα πρόβλημα. Όπως πολλές άλλες ευρωπαϊκές πόλεις, η Σεβίλλη έχει το πρόβλημα της ενοικίασης για τουριστικούς σκοπούς, το οποίο επηρεάζει τις τιμές των ενοικίων, αν και λιγότερο από τη Βαρκελώνη ή τη Μαδρίτη.

Στην περίπτωση της **ΖΥΡΙΧΗΣ**, η ομοσπονδιακή και καντονιακή νομοθεσία, η πολιτική και οι διοικήσεις πολύ συχνά υπερισχύουν των προοδευτικών λύσεων και πολιτικών της πόλης, λέει ο Philipp Klaus, έμπειρος κοινωνικός και οικονομικός γεωγράφος, ερευνητής και λέκτορας στο Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Τεχνολογίας (ETH). Τα δικαιώματα στέγασης και ενοικιαστών πρέπει να ενισχυθούν, αλλά να μπλοκαριστούν σε εθνικό επίπεδο, ενώ οι αλλαγές στην πολιτική για τα αυτοκίνητα απαιτούν μεγαλύτερες προσπάθειες.

Ένα δημοψήφισμα το 2014 έθεσε ως στόχο το ένα τρίτο όλων των ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων να μην έχει κερδοσκοπικούς σκοπούς. Το κύριο συστημικό εμπόδιο για να συνεχίσουμε με αυτό είναι οι συνεχώς αυξανόμενες τιμές της γης λόγω της μετανάστευσης υψηλών εισοδημάτων από μισθούς και η αντίστοιχη ανταπόκριση της αγοράς κατοικίας, εξηγεί ο Klaus.

Η **ΠΟΥΛΑ**, η κροατική πόλη στη χερσόνησο της Ίστριας, αντιμετωπίζει επίσης έλλειψη πολιτικής βούλησης και ικανοτήτων για πιο φιλόδοξα μέτρα και μια αλλαγή προς τη βιωσιμότητα, λέει η Dušica Radojčić, τοπική πράσινη πολιτικός. Η στήριξη στον μαζικό τουρισμό και τις μαζικές παράκτιες κατασκευές ως σημαντικές οικονομικές δραστηριότητες (20-25% του εθνικού ΑΕΠ) έχει ως αποτέλεσμα τεράστιο αντίκτυπο αυτών των ομάδων συμφερόντων στην εθνική νομοθεσία και στη λήψη τοπικών αποφάσεων.

Η **ΠΡΑΓΑ** είναι περισσότερο γνωστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το χαμηλότερο επίπεδο της συζήτησης για το κλίμα, λέει ο Vit Masare, Τσέχος εκπαιδευτικός και σύμβουλος που εργάζεται σε θέματα βιωσιμότητας και κλίματος. Ισχυρίζεται ότι στην πόλη επικρατεί μια συντριπτική και περιέργη σιωπή γύρω από τις δημοτικές πολιτικές για το κλίμα, τις οποίες απέφευγε συστηματικά ο δήμαρχος της Πράγας. Και τώρα με τους παλιούς συντηρητικούς, είναι ακόμα χειρότερο, υποστηρίζει ο Masare.

Στη **ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ**, η δημόσια πολιτική της πόλης αφέθηκε για δεκαετίες στα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα και στις πολυεθνικές. Για παράδειγμα, η διαχείριση του νερού είναι σε ιδιώτες, με συμβόλαιο άνω των 30 ετών. Η διαχείριση των απορριμμάτων είναι σε ιδιωτικά χέρια με ένα εξίσου μακροχρόνιο συμβόλαιο, εξηγεί ο Pablo Sanchez, ο οποίος συμμετείχε σε

εκστρατείες και ήταν διευθυντής διεθνών σχέσεων στα πρώτα χρόνια της κυβέρνησης της Colau.

Έτσι, τα δύο εμπόδια είναι η αδυναμία δημιουργίας δημόσιας πολιτικής με οικολογικούς ή κοινωνικούς στόχους, καθώς υπάρχουν ελάχιστα (ή καθόλου) εργαλεία για την εξασφάλιση περιβαλλοντικών κριτηρίων και η αντίσταση των ιδιωτικών συμφερόντων να αλλάξουν σύμφωνα με αυτούς τους στόχους. Συνεχίζουν να απαιτούν περισσότερα αεροπλάνα, περισσότερα κρουαζιερόπλοια, περισσότερα πράγματα που δεν είναι βιώσιμα αλλά είναι εξαιρετικά κερδοφόρα, εξηγεί ο Σάντσεθ. Όσο αυτά τα ιδιωτικά συμφέροντα έχουν περισσότερο λόγο από το δημοτικό συμβούλιο, η πρόκληση για αλλαγή της οικονομικής δυναμικής και αύξηση της κοινωνικής και οικολογικής δικαιοσύνης παραμένει.

Για το **ΖΑΓΚΡΕΜΠ**, την πρωτεύουσα της Κροατίας, υπάρχουν δύο πιο σημαντικές προκλήσεις - η ρύθμιση της κυκλοφορίας και οι υποδομές και η διαχείριση απορριμμάτων, λέει η Antonija Komazlić, ακτιβίστρια και ερευνήτρια από το Right to the City. Οι πολιτικές μεταφορών της πόλης (με λαϊκιστικό τρόπο) ευνοούν εδώ και πολύ καιρό την ατομική μηχανοκίνητη κυκλοφορία, καλλιεργώντας τη ολοένα και μεγαλύτερη ζήτησή της. Αυτή η απαίτηση ήταν μια δικαιολογία για να μην προτείνουμε (ούτε να επενδύσουμε σε) οποιεσδήποτε βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις, και επομένως να μην ασχοληθούμε με την ανάπτυξη υποδομών δημόσιων μεταφορών ή μιας ουσιαστικής και πραγματικά ολοκληρωμένης υποδομής ποδηλασίας, εξηγεί. Αντίθετα, η πόλη έχει φτάσει σε ένα σημείο όπου δύο χώροι στάθμευσης ανά διαμέρισμα αποτελούν πρότυπο για νεόδομητα κτίρια σε πολεοδομικά σχέδια.

Με την πρόσφατη αλλαγή της δημοτικής αρχής σε αυτή που είναι πρόθυμη να κάνει αλλαγές προς τη βιωσιμότητα, το πρόβλημα έγκειται στο μεγάλο εύρος αλλαγών που πρέπει να γίνουν ταυτόχρονα προκειμένου να δοθούν λύσεις για τις υποδομές που έχουν παραμεληθεί πάρα πολύ καιρό. συνεχίζεται. Επιπλέον, η δημόσια εταιρεία που διαχειρίζεται το σύστημα μεταφορών εξακολουθεί να επιβαρύνεται με προβλήματα που σχετίζονται με την εσωτερική της οργάνωση.

Μιλώντας για τη διαχείριση της διάθεσης απορριμμάτων, η πόλη εξακολουθεί να βασίζεται στην ανοιχτή χωματερή ως τελικό προορισμό των συλλεγόμενων απορριμμάτων και το ποσοστό χωριστής συλλογής απορριμμάτων είναι μικρότερο από 40%. Αυτό μπορεί να εξακολουθεί να είναι το μεγαλύτερο ενιαίο πρόβλημα περιβαλλοντικής προστασίας της πόλης, καταλήγει η Komazlić.

Ποιες μεταμορφωτικές πρακτικές
στην πόλη σας θεωρείτε τις
πιο σχετικές, βιώσιμες ή
εμπνευσμένες;

Με την πολυετή εμπειρία στους αγώνες για τον εκδημοκρατισμό της αστικής ανάπτυξης στην πόλη του **ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ** (και πέραν αυτής), η συλλογικότητα του Υπουργείου Διαστήματος (ΜΟS) έχει δεσμευτεί στη δημιουργία του οργάνου - *συμμετοχικού φόρουμ* - που επιτρέπει πιο ενεργό και χωρίς αποκλεισμούς συζήτηση μεταξύ διαφορετικών συμφερόντων στην επικράτεια του σχεδίου και έτσι καταλήγει σε υψηλότερης ποιότητας και πιο νόμιμες λύσεις σχεδιασμού. Στηριζόμενη ακριβώς στο μοντέλο των λεγόμενων διαβουλευτικών μίνι δημοσίων ή συνελεύσεων πολιτών, το ΜΟS αναπτύσσει και εφαρμόζει ένα διαβουλευτικό εργαλείο ειδικά προσαρμοσμένο για τη διαδικασία πολεοδομικού σχεδιασμού στη Σερβία, εξηγεί η Iva Cukić. Συνεχίζοντας τον πειραματισμό με το μοντέλο του συμμετοχικού φόρουμ, την αξιολόγησή του και τη μέτρηση των αποτελεσμάτων του, η συλλογικότητα στοχεύει να οικοδομήσει μια τεκμηριωμένη πρόταση για τη θεσμοθέτησή του, συμβάλλοντας έτσι στον δομικό μετασχηματισμό της ανάπτυξης των πόλεων μας.

Η διοργάνωση πέντε φόρουμ τα τελευταία δύο χρόνια απέδειξε ότι οι πολίτες ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν. ότι όταν είναι επαρκώς ενημερωμένοι, μπορούν να λαμβάνουν αιτιολογημένες και ορθολογικές αποφάσεις και ότι αυτός ο μηχανισμός έχει μεγάλες δυνατότητες να συμβάλει στον εκδημοκρατισμό του πολεοδομικού σχεδιασμού στη Σερβία, ισχυρίζεται η Cukić. Από την άποψή της, αυτά τα φόρουμ είναι ένα βήμα προς τα εμπρός προς την ουσιαστική συμμετοχή, φέρνοντας την κοινωνική αποδοχή των σχεδίων και βελτιώνοντας την ποιότητα της αστικής ανάπτυξης, ώστε να είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

Η πιο σχετική και μεταμορφωτική κοινωνική εμπειρία στη **ΜΑΔΡΙΤΗ** τα τελευταία χρόνια ήταν το φεμινιστικό κίνημα, λέει η Ana Méndez de Andés. Κατά τη γνώμη της, το έργο φεμινιστών στοχαστών και επαγγελματιών – όπως η Yayo Herrero ή η Amaya Pérez Orozco – για τον προσδιορισμό της σύγκρουσης κεφαλαίου-ζωής και των προσπαθειών σύνδεσης του φεμινισμού με την οικολογία, τα κοινά, την κοινωνική οικονομία και την παραγωγή και αναπαραγωγή κοινοτικών ζώων και πόλεων πραγματοποιεί μια μεταμόρφωση που δεν είναι άμεσα ορατή στον τρόπο κατασκευής της πόλης ή στις πολιτικές που εφαρμόζονται, αλλά που παρέχει έναν από τους πιο σχετικούς χώρους για προβληματισμό, έμπνευση και δράση στην πόλη. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η Φεμινιστική Απεργία που διοργάνωσε το 2017 η συνέλευση της 8Μ, η οποία έθεσε με επιτυχία το ζήτημα της φροντίδας και της αναπαραγωγής της ζωής όχι μόνο στην πολιτική ατζέντα, αλλά το ανέδειξε και ως κοινωνικό μέλημα.

Εκτός από αυτό, η Ana Méndez de Andés δηλώνει ότι η επαναφυσικοποίηση του ποταμού Manzanares αναγνωρίστηκε ως η πιο ευεργετική δράση για τη βιοποικιλότητα που αναπτύχθηκε ποτέ στη Μαδρίτη. Πραγματοποιήθηκε αφότου η οικολογική οργάνωση Ecologistas en Acción παρουσίασε ένα έργο περιβαλλοντικής αποκατάστασης στο Δημοτικό Συμβούλιο το 2016 και ήταν μέρος της στρατηγικής «Madrid + Natura», της στρατηγικής αστικής πολιτογράφησης με στόχο την παρέμβαση σε κτίρια, γειτονιές και την πόλη. Πριν από την αποκατάσταση, το ποτάμι ήταν μια επίπεδη, στατική και δύσοσμη λίμνη νερού. Μέσα σε ένα μόνο χρόνο, ανέκτησε ένα δυναμικό οικοσύστημα νερού, φυτών, ζώων και ορυκτών στοιχείων. Επίσης σημαντικό, έδειξε ότι είναι δυνατό να αναγεννηθούν περιοχές της πόλης που έμοιαζαν χωρίς ζωή, λέει η Méndez de Andés.

Το μεγαλύτερο μέρος της ώθησης για τη μετατροπή της **ΠΟΝΤΓΚΟΡΙΤΣΑΣ** σε μια πιο βιώσιμη και ανθεκτική πόλη προέρχεται από πρωτοβουλίες πολιτών, λέει η Sonja Dragonić. Μια τέτοια πρωτοβουλία είναι η Biciklo.me, μια μη κυβερνητική οργάνωση που υποστηρίζει τη βιώσιμη αστική κινητικότητα μέσω κοινοτικής οργάνωσης, έρευνας και νέων προτάσεων πολιτικής. Το έργο τους συνέβαλε σημαντικά στην έναρξη της ανάπτυξης της ποδηλατικής υποδομής στην Ποντγκόριτσα και στη διαμόρφωση και υιοθέτηση του πρώτου Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας της πόλης. Σύμφωνα με την Dragonić, ένα άλλο σημαντικό παράδειγμα είναι ο Μεσογειακός Κήπος, ένα τμήμα που διαχειρίζεται η κοινότητα του λόφου Γκόριτσα, το πάρκο-δάσος που βρίσκεται στο κέντρο της Ποντγκόριτσα. Ο Μεσογειακός Κήπος είναι το αποτέλεσμα μιας μακροχρόνιας προσπάθειας που περιλάμβανε αιτήματα, διαμαρτυρίες και δράσεις με στόχο τη διατήρηση του λόφου Γκόριτσα από μεγάλα έργα υποδομής και κατασκευαστικά έργα που θα έβλαπταν το οικοσύστημά του. Ακτιβιστές που συγκεντρώθηκαν γύρω από αυτόν τον σκοπό ανέλαβαν επίσης το έργο της συντήρησης του πάρκου: μεταξύ 2014 και 2020, έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 200 δράσεις καθαρισμού και δάσωσης της περιοχής, με τη συμμετοχή πάνω από 3000 πολιτών. Έχει σχεδιαστεί, διαχειρίζεται και φροντίζεται από ακτιβιστές από το 2016, με κάποια υποστήριξη από την τοπική κυβέρνηση. Το γεγονός ότι είναι μια από τις πρώτες απόπειρες για κάποια μορφή σύμπραξης δημόσιου-πολίτη στην Ποντγκόριτσα προσθέτει στη σημασία του έργου.

Σύμφωνα με την Alma Midžić, η περίπτωση της πρωτοβουλίας του πάρκου Hastahana στο **ΣΑΡΑΓΕΒΟ** δείχνει τη μεταμορφωτική αξία των πρωτοβουλιών πολιτών. Η πρωτοβουλία Hastahana Park, εξηγεί, προέκυψε το 2017 ως μια αυθόρμητη απάντηση στην εξαγγελθείσα «σκυροδέτηση» του πάρκου.

Αν και εσκεμμένα παραμελήθηκε, αυτός ο χώρος είναι ένας τόπος συγκέντρωσης για όλες τις γενιές, ένας ελεύθερος, δημόσιος χώρος αναψυχής και αναψυχής. Η εξέγερση πυροδοτήθηκε από τις αποφάσεις των αρχών, οι οποίες λήφθηκαν με εξαιρετικά αντιδημοκρατικό και αδιαφανή τρόπο με πλήρη περιφρόνηση της βούλησης των πολιτών, συνοδευόμενες από εκφοβισμό και χειραγώγηση. Η ασυνέπεια των αρχών αντικατοπτρίζεται στην αλλαγή του σκοπού του χώρου - από μουσείο και υπόγειο γκαράζ σε, όπως εικαζόταν προηγουμένως, τη θέση της Κεντρικής Τράπεζας της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Οι πολίτες χρησιμοποίησαν όλους τους διαθέσιμους επίσημους μηχανισμούς συμμετοχής, καθώς και διαφορετικές μορφές αυτοοργάνωσης. Ακόμη, συνεχίζει, επισημάναν τα προβλήματα με τον μολυσμένο αέρα και την ασφυξία των εναέριων διαδρόμων από την απρογραμμάτιστη κατασκευή, την έλλειψη χώρων πρασίνου και δημόσιων χώρων και το παραμελημένο δημόσιο συμφέρον και κοινωνικές ανάγκες στη διαδικασία σχεδιασμού, αλλά πρόσφεραν και λύσεις. Κατά την άποψη της Midžić, χρησιμοποιήθηκε κάθε ευκαιρία για να καλέσουν τους τοπικούς πολιτικούς να λογοδοτήσουν και να τους υπενθυμίσουν τις αθετημένες προεκλογικές υποσχέσεις. Μια ομάδα νέων αρχιτεκτόνων και σχεδιαστών δημιούργησε μια εννοιολογική λύση για το χώρο, προσαρμοσμένη στις επιθυμίες και τις ανάγκες των πολιτών. Το κλειδί ήταν να καταδειχθεί ότι ο χώρος μπορεί να θεωρηθεί διαφορετικά και να προσφερθεί μια εναλλακτική που να συνάδει με τις απαιτήσεις των πολιτών.

Ομοίως, η Πρωτοβουλία Γειτονιάς Αλεξάνδρου Σβώλου στη **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ** είναι μια αυτόνομη ομάδα ακτιβιστών που στοχεύει να τονώσει νέες μορφές συμμετοχής μέσω ποικίλων πρακτικών καθημερινής οικειοποίησης και κοινοποίησης, αρθρώνοντας έναν δημοτικό λόγο στη βάση της άμεσης δημοκρατίας και της συλλογικής διακυβέρνησης των κοινών πόρων. Λέει ο Γιώργος Χατζηνάκος. Τα τελευταία οκτώ χρόνια, εξηγεί, η Πρωτοβουλία έχει οργανώσει συναυλίες, παρελάσεις, δραστηριότητες και εργαστήρια δημιουργίας τοποθεσιών, παρεμβάσεις τακτικής αστικοποίησης, βραδιές μνήμης, αναβίωση ενός τοπικού καρναβαλιού, πικνίκ για την «παγκόσμια ημέρα αποανάπτυξης», ξεκίνησε μια δίκτυο αλληλοϋποστήριξης λόγω του COVID-19 και άλλων δράσεων αλληλεγγύης. Μέχρι στιγμής, τα πιο επιτυχημένα μετασχηματιστικά έργα περιλαμβάνουν τη διοργάνωση συλλογικού δείπνου, τη μεγαλύτερη αυτοοργανωμένη «φιέστα της γειτονιάς» στην Ελλάδα και τη δημιουργία ενός «Πάρκου Τσέπης» (DIY Pocket Park), μιας από τις λίγες καταγεγραμμένες περιπτώσεις αποτελεσματικού σχεδιασμού από την κοινότητα στην χώρα. Σύμφωνα με τον Χατζηνάκο, η Πρωτοβουλία έχει αναπτύξει ένα μοντέλο άμεσης δημοκρατίας όπου οι κοινωνικές σχέσεις οργανώνονται γύρω από τον «τόπο», τη διατομεακότητα και την ανταλλαγή γνώσης από ομοτίμους.

Αυτή η εμπειρία έχει εισαγάγει νέα στοιχεία στη συζήτηση σχετικά με τον ρόλο των πρωτοβουλιών από τη βάση προς την κορυφή εν μέσω μιας «περισσότερο από οικονομικής» κρίσης, ανοίγοντας νέα πολιτικά φαντασιώσεις που είναι απαραίτητα για τον μετασχηματισμό της αστικής ζωής.

Στη **ΛΙΟΥΜΠΛΙΑΝΑ**, υπάρχουν μεγάλες προσδοκίες από νέες μορφές αυτοοργάνωσης. Σύμφωνα με την Ewa Matjaž, υπάρχει μεγάλο δυναμικό στο νέο κύμα συνδικαλισμού σε όλο τον κόσμο, το οποίο φέρνει επίσης αλλαγές στη Λιουμπλιάνα, κυρίως μέσω της αυτοοργάνωσης των πολιτιστικών εργαζομένων. Οι βασικές αξίες του συνδικάτου όπως η αλληλεγγύη, η συνεργασία, η ισότητα, η ακεραιότητα, η κοινότητα και τα κοινά είναι απαραίτητες για να ενστερνιστούν οι άνθρωποι εάν θέλουμε να κάνουμε μια στροφή προς την οικολογική βιωσιμότητα, την ευημερία και την κοινωνική δικαιοσύνη στις πόλεις μας. Για δεκαετίες, λέει η Matjaž, έχουμε εκπαιδευτεί να φροντίζουμε τον εαυτό μας (και τους αγαπημένους μας) γιατί κανείς άλλος δεν θα το κάνει. Αλλά παραδόξως, αν θέλουμε να επιβιώσουμε σήμερα (ή στο πολύ κοντινό μέλλον), η μόνη απάντηση είναι να στηριχτούμε στην κοινότητα με την οποία μοιραζόμαστε τον χώρο της ζωής μας. Μέσω της ένωσης οι άνθρωποι αποκτούν πρακτική εμπειρία για το πώς οι συλλογικές ενέργειες μπορούν να φέρουν αλλαγές προς το καλύτερο, αλλαγές που διαφορετικά θα ήταν αδύνατο να γίνουν μεμονωμένα. Και το ακόμη πιο σημαντικό, τα συνδικάτα μας διδάσκουν ότι δεν είναι αδύνατο να αντιμετωπίσουμε το κεφάλαιο και να διαπραγματευτούμε καλύτερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης. Σύμφωνα με την Matjaž, τα συνδικάτα είναι σημαντικές άγκυρες σε κάθε πόλη, ένα γήπεδο προπόνησης, ένα πολύγωνο για ένα καλύτερο, δικαιότερο μέλλον που χρειάζεται κάθε πόλη για να καλλιεργήσει τις βασικές αξίες που απαιτούνται για επείγουσα οικολογική αλλαγή. Και πάνω από αυτό, τα συνδικάτα δεν αγωνίζονται μόνο για τους δικούς τους σκοπούς, είναι οργανώσεις που υποστηρίζουν πολλές άλλες πολιτικές δράσεις που συμβαίνουν συνεχώς στις πόλεις.

Στη **ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ**, από την άλλη πλευρά, εδώ και μερικά χρόνια η πόλη έχει μια δημοτική πολιτική για τη διατήρηση των πάρκων και του χλοοτάπητα με βιώσιμο τρόπο, επισημαίνει η Rebeka Szabo. Αυτό σημαίνει ότι οι χλοοτάπητες κόβονται λιγότερο και τα αγριολούλουδα αφήνονται στους επικονιαστές. Αυτό είναι ένα σημαντικό βήμα όσον αφορά την αστική βιοποικιλότητα και την οικολογική βιωσιμότητα.

Επίσης, τα τελευταία χρόνια, σε διάφορα σημεία της πόλης πραγματοποιήθηκαν μικροαγορές αγροτών, τις οποίες διαχειρίζονται τοπικές ΜΚΟ. Αυτές είναι πολύ δημοφιλείς στους πολίτες και δημιουργούν μια άμεση σύνδεση μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών. Επίσης, στις

αγορές αυτές υπάρχει διάδοση πληροφοριών σχετικά με τη βιώσιμη γεωργία, αλλά και συμβάλλουν στη δημιουργία της τοπικής κοινότητας και ποιοτικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων που ζουν στην ίδια γειτονιά.

Στην περίπτωση της **ΣΕΒΙΛΛΗΣ**, ο Felipe Gonzales Gil βλέπει τους κάθετους κήπους (νομαδικούς κήπους) ως μια ενδιαφέρουσα ακτιβιστική και καλλιτεχνική παρέμβαση, από την οποία ένας γείτονας χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη ενός πρωτοτύπου. Χρησιμοποιεί νερό για κλιματιστικά, εξηγεί, για να σπείρει διαφορετικά φυτά και να φτιάξει τοίχο από φυτά και λουλούδια. Δυστυχώς, δεν έχει αναπαραχθεί, αλλά εξακολουθεί να είναι ένα καλό παράδειγμα. Δείχνει πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε δυσμενή συστήματα που είναι ήδη εδώ για δημόσιο συμφέρον και οικολογική βιωσιμότητα. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η υποδομή ποδηλατοδρόμων, όπου ο δήμος δείχνει ενεργά εναλλακτικούς τρόπους μετακίνησης και μεταφοράς. Ο ποδηλατόδρομος είναι μια καλή πολιτική που μπορεί να βελτιωθεί με τη χρήση μεγαλύτερου αριθμού ηλεκτρικών δημόσιων ποδηλάτων και σκούτερ, καθώς σε υψηλές θερμοκρασίες η οδήγηση συνηθισμένων ποδηλάτων μπορεί να είναι επικίνδυνη από την άποψη της υγείας.

Ωστόσο, πόλεις όπως η **ΖΥΡΙΧΗ** υφίστανται μεταμόρφωση μέσω μεγάλων έργων υποδομής, λέει ο Philipp Klaus. Ένα από αυτά είναι το «Fernwärme», όπου τα νοικοκυριά σε όλη την πόλη συνδέονται με τη θερμότητα από τον αποτεφρωτήρα. Ένα άλλο έργο θα ξεκινήσει σύντομα, και θα δροσίσει την πόλη με νερό από τη λίμνη της Ζυρίχης. Οι πολίτες είπαν ναι και στα δύο έργα με σαφείς πλειοψηφίες. Η ουσιαστική επέκταση του συστήματος ποδηλατοδρόμων είναι μια άλλη πρωτοβουλία της Ζυρίχης και θα οδηγήσει στην εξαφάνιση πολλών θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων στους δρόμους.

Στην **ΠΟΥΛΑ**, η εκστρατεία ευαισθητοποίησης και δημοψηφίσματος που οργανώθηκε από μέλη της τοπικής κοινότητας οδήγησε στην Πρωτοβουλία Πολιτών Λουνγκομάρε αντιτάχθηκαν στη μη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη που έχει πάρει η πόλη (συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς στον χωροταξικό σχεδιασμό και της ύποπτης ιδιωτικοποίησης της παράκτιας γης). Η επιτυχημένη αυτοοργάνωσή τους σε μια πρωτοβουλία δημοψηφίσματος ενάντια σε ένα συγκεκριμένο έργο ανάπτυξης παράκτιου τουρισμού ενίσχυσε το αίσθημα του ανήκειν σε μια κοινότητα, λέει η Dušica Radojčić.

Ο αγώνας τους για τη διατήρηση ενός μοναδικού χώρου αναψυχής, και κατ' επέκταση της ποιότητας ζωής στην πόλη, είναι εμπνευσμένος ακόμη και σε

εθνικό επίπεδο, ισχυρίζεται η Radojčić. Ήταν το δεύτερο επιτυχημένο δημοψήφισμα που διοργανώθηκε μετά από αίτημα πολιτών από την ίδρυση της Δημοκρατίας της Κροατίας (πριν από 30 χρόνια). Αυτό είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί λόγω των υψηλών συνθηκών προσέλευσης και των γραφειοκρατικών φραγμών, εξηγεί. Η δράση απέδειξε επίσης ότι η απαρτία έγκρισης είναι πολύ υψηλή για να επιτευχθεί (το όριο που σπάνια επιτυγχάνεται κατά τη διάρκεια των εκλογών) και ότι το κράτος έθεσε επίτηδες σοβαρά εμπόδια στα τοπικά δημοψηφίσματα ως μέσο άμεσης δημοκρατίας. Η εκστρατεία δημοψηφίσματος για τη διατήρηση του Λουγκομάρε απέδειξε ότι οι πολίτες γνωρίζουν πολύ περισσότερο την ανάγκη εφαρμογής πράσινων πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής ανθεκτικότητας, της προστασίας της φύσης, της ευημερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, από τις αρχές που αντιτάχθηκαν στο δημοψήφισμα, λέει η Radojčić.

Στην **ΠΡΑΓΑ**, η βιώσιμη πρακτική συνδέεται εκπληκτικά με μια δημόσια εταιρεία. Ο μακροπρόθεσμος κεντρικός ρόλος της εταιρείας μεταφορών της Πράγας και η δημοτικότητα και η υψηλή ποιότητα των μέσων μαζικής μεταφοράς στην ατζέντα βιωσιμότητας της πόλης είναι πολύ σημαντικά για κάθε άτομο στην Πράγα, εξηγεί ο Vit Masare. Όποιος γεννήθηκε στην Πράγα, πρέπει να ταξίδευε με τα αγαπημένα τραμ της πόλης, μετρό, λεωφορεία κ.λπ. για ένα μεγάλο μέρος της ζωής του. Πολλοί άνθρωποι διατηρούν αυτή τη συνήθεια για όλη τους τη ζωή και η ποιότητα των ολοκληρωμένων μέσων μαζικής μεταφοράς της Πράγας και των περιφερειακών συγκοινωνιών αποτελεί κεντρικό ενδιαφέρον για αυτούς, λέει. Η Εταιρεία Μεταφορών της Πράγας είναι επίσης ένας από τους μεγαλύτερους εργοδότες στη χώρα. Η βιωσιμότητα και οι κοινωνικές πολιτικές του έχουν σημαντικό άμεσο αντίκτυπο σε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους από τους φτωχότερους έως τους πλουσιότερους σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Όταν σχεδιάζετε οποιεσδήποτε καινοτομίες, η Εταιρεία Μεταφορών της Πράγας είναι ένας σημαντικός εταίρος για να το συζητήσετε, για τον πιθανό τεράστιο αντίκτυπο που μπορεί να έχει η υιοθέτηση των υποτιθέμενων συστημάτων στην αγορά και στους δικαιούχους, υποστηρίζει ο Masare.

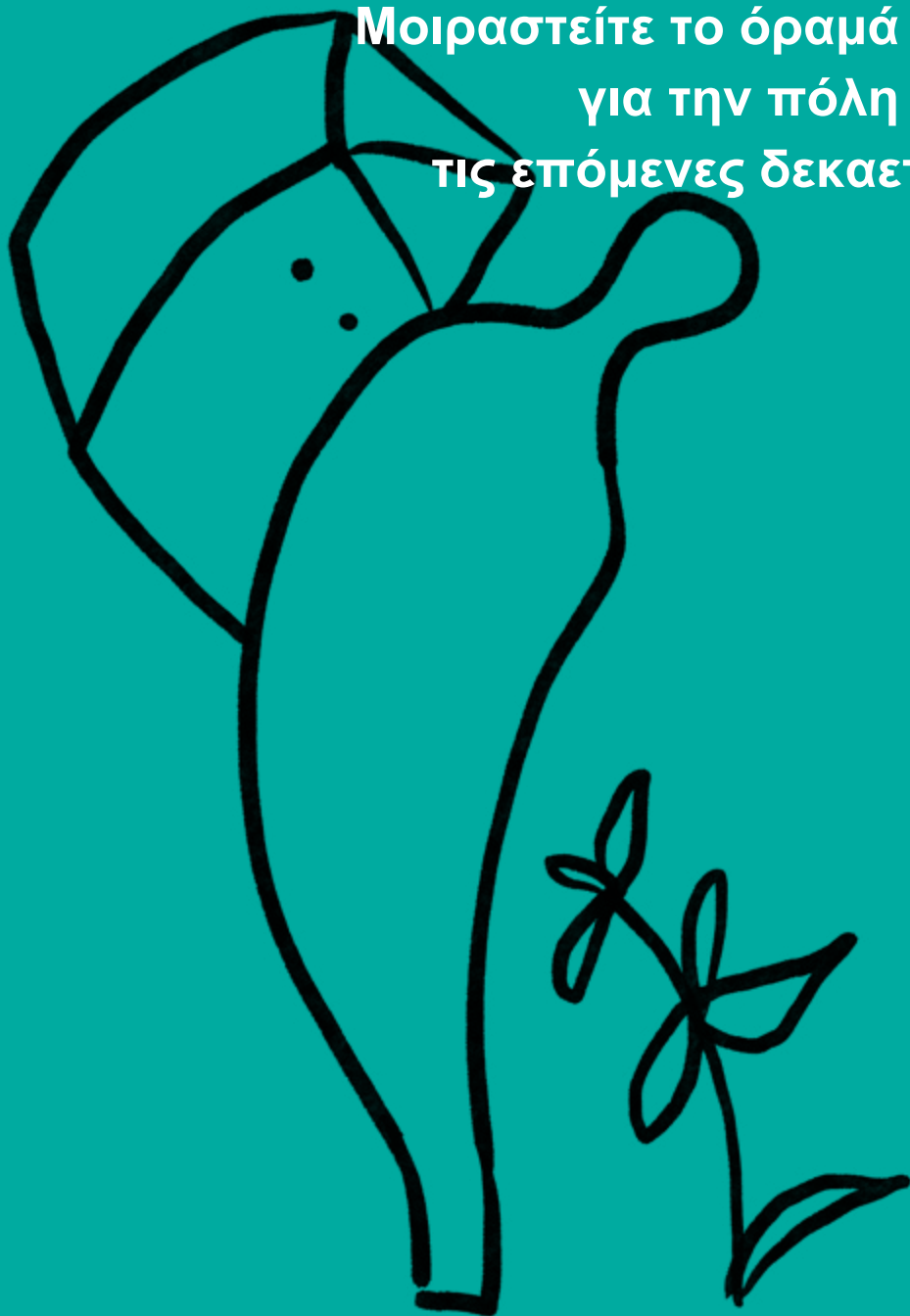
Σύμφωνα με τον Pablo Sanchez, στην περίπτωση της **ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ**, η νέα δημοτική εταιρεία ενέργειας ήταν ένα καλό μοντέλο εναλλακτικού τρόπου, αν και έχει πρόβλημα με την κλίμακα. Η ενέργεια έδωσε ένα διαφορετικό πλαίσιο κατά την τρέχουσα ενεργειακή κρίση, χωρίς αποσύνδεση χρηστών και φθηνότερες τιμές. Το θέμα είναι ότι η εταιρεία δεν έχει καταφέρει να προσεγγίσει τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών. Επίσης, προσθέτει, η νέα πολεοδομία που προσπαθεί να κρατήσει τα αυτοκίνητα μακριά από το

από το κέντρο της πόλης και προωθεί τις δημόσιες και πιο οικολογικές συγκοινωνίες είναι μια θετική εξέλιξη. Η δημόσια πολιτική εδώ συνδέεται με ομάδες πολιτών και ομάδες υγείας που βλέπουν τα επίπεδα θορύβου και ρύπανσης να μειώνονται και να κάνουν την πόλη πιο βιώσιμη και πιο βιώσιμη. Το πράσινο και το λιγότερο σκυρόδεμα είναι επίσης σημαντικά στοιχεία για τη μείωση της θερμοκρασίας της πόλης και δεν συμβάλλουν στην ξηρασία. Η πόλη χρησιμοποιείται τώρα ως έμπνευση σε άλλα μέρη, γεγονός που δείχνει την ανάγκη για πιο πράσινους χώρους αλλού, λέει ο Sanchez.

Στο **ΖΑΓΚΡΕΜΠ**, η πολιτική πρωτοβουλία Parkticipacija έχει κάνει μονοπάτια προς ένα πιο ανθεκτικό σύστημα παροχής τροφίμων στην πόλη, θεματοποιώντας την αστική κηπουρική και καλλιεργώντας τρόφιμα εντός της πόλης, λέει η Antonija Komazlić. Αυτό περιλάμβανε συνηγορία για τη δημιουργία νομικού πλαισίου για τη δημιουργία επίσημα αναγνωρισμένων δημόσιων αστικών κήπων κατανοητών ως κοινών και εξασφαλισμένων με μακροπρόθεσμες άδειες, επιδίωξη δικτύωσης μεταξύ των μετόχων και δημιουργία πλατφόρμας για πολίτες που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε συμμετοχικές διαδικασίες σχεδιασμού τέτοιων κοινοτικών χώρων στις γειτονιές τους. Το προτεινόμενο μοντέλο κοινοτικού κήπου βασιζόταν στη δωρεάν χρήση της δημόσιας γης και την κοινή συντήρησή της. Περιλάμβανε οικόπεδα επίδειξης και έναν δασικό κήπο ανοιχτό στο κοινό μαζί με μεμονωμένες κατανομές, ενώ συνεπαγόταν ενεργή συμμετοχή των χρηστών και λήψη αποφάσεων με βάση τη συναίνεση. Ως αποτέλεσμα αυτής της δημόσιας υπεράσπισης και διαπραγματεύσεων με την προηγούμενη διοίκηση της πόλης, ο Δήμος ανέλαβε το έργο και δημιούργησε ένα δίκτυο αστικών κήπων στο Ζάγκρεμπ, αν και με περιορισμένη κατανόηση και εφαρμογή βασικών χαρακτηριστικών και αξιών που βασίζονται στην οικοδόμηση της κοινότητας και χαρακτήρα προσωρινής χρήσης. Ωστόσο, αυτή η υποδομή μπορεί ακόμα να μετατραπεί σε αυτή που συμφωνεί με την αρχική πρόταση που αναπτύχθηκε και προσφέρεται από την Parkticipacija.

3.

Το μέλλον ξεκινά τώρα!
Τι θα κάνει την πόλη σας ανθεκτική;
Μοιραστείτε το όραμά σας
για την πόλη σας
τις επόμενες δεκαετίες!

Στο **ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ**, οι άνθρωποι – αυτοοργανωμένοι σε επίσημα ή άτυπα κινήματα – είναι οι κύριοι φορείς της προοδευτικής αλλαγής, λέει η Iva Čukić. Παρόλο που αυτές οι προσπάθειες μπορεί να είναι εύθραυστες και διάσπαρτες (όπως μερικές φορές είναι), αποτελούν την καλύτερη ελπίδα μας να οικοδομήσουμε το μέλλον που είναι δημοκρατικό, κοινωνικά δίκαιο και οικολογικά βιώσιμο. Εν ολίγοις, το μέλλον είναι ένα πολιτικό περιβάλλον που προωθεί την ευρεία συμμετοχή και αποτρέπει τη συγκέντρωση εξουσίας και κεφαλαίου, και πόλεις που βασίζονται στην αλληλεγγύη, τη συλλογικότητα και τη συμπερίληψη.

Εάν η **ΜΑΔΡΙΤΗ** πρόκειται να έχει μια καλή ζωή και να είναι σε καλή θέση σε δύο δεκαετίες, αυτό θα οφείλεται σε ένα ομοσπονδιακό δίκτυο πρωτοβουλιών αμοιβαίας βοήθειας που θα μπορούν να παρέχουν υποστήριξη και φροντίδα σε όλους τους κατοίκους της πόλης, λέει η Ana Méndez de Andrés. Πριν από περισσότερο από μια δεκαετία, το 2010, γράφτηκε το «Ο Χάρτης των Κοινοτήτων» (The Chart of the Commons) της πόλης της Μαδρίτης ως μέρος της συλλογικής μαχητικής έρευνας Observatorio Metropolitano. Σε αυτό το γράφημα, εξηγεί, «οραματιστήκαμε ένα «νέο καταστατικό του πολίτη» που επανεφηύρε τους δημόσιους θεσμούς μακριά από τη γραφειοκρατία, τους πολιτικούς, τα οικονομικά συμφέροντα και τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Η αλλαγή συνέβη σε τέσσερα στάδια: πρώτον, αντιμετώπιση «έκτακτων καταστάσεων και προβλημάτων» μέσω του οργανισμού με τοπικές επιτροπές για την παροχή αμοιβαίας υποστήριξης. Δεύτερον, ανάκτηση συλλογικών χώρων με κατάληψη πλατειών και άδειων κτιρίων. Τρίτον, αναδιοργάνωση βασικών υπηρεσιών που είχαν ιδιωτικοποιηθεί και ανάκαμψη νοσοκομείων και σχολείων. Τέταρτο και τελευταίο στάδιο είναι η αναδιανομή όλου του συλλογικού πλούτου που είχε διωτικοποιηθεί.

Οι τοπικές πρωτοβουλίες πολιτών στην **ΠΟΝΤΓΚΟΡΙΤΣΑ** αφιερωμένες στη χωρική και κοινωνική δικαιοσύνη συγκεντρώνουν δύναμη και συνεχίζουν να οργανώνονται και να υποστηρίζουν μια καλύτερη πόλη για όλους, λέει η Sonja Dragonić. «Μοιράζομαι τα οράματά τους για τη μελλοντική Ποντγκόριτσα ως μια πόλη που διατηρεί και ενσωματώνει πλήρως τα πέντε ποτάμια της, επεκτείνει τα πάρκα της έτσι ώστε το αστικό πράσινο να είναι διαθέσιμο σε κάθε γειτονιά, υιοθετεί τα ποδήλατα ως μέσο μαζικής μεταφοράς, αρχίζει να αναπτύσσει οικονομικά μοντέλα στέγασης και δίνει προτεραιότητα στην κατασκευή νέων δημόσιων σχολείων, νοσοκομείων και πολιτιστικών κέντρων», εξηγεί. Αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς να επανεξεταστεί η πολιτική οικονομία που στηρίζει το υπάρχον μοντέλο αστικής ανάπτυξης. Για να επιτευχθεί βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα, οι διαδικασίες δημιουργίας πόλεων πρέπει να αναδιαμορφωθούν με τρόπους που να υποστηρίζουν και να ενσωματώνουν τις κοινότητες, αντί να τις αντιμετωπίζουν ως απλούς πελάτες.

Η Alma Midžić από το **ΣΑΡΑΓΕΒΟ** πιστεύει ότι οι ίδιοι οι πολίτες πρέπει να αποφασίσουν για το μέλλον του. Το Σεράγεβο, συνεχίζει, έχει την τύχη να περιβάλλεται από όμορφη φύση, κοντά σε αγροτικές περιοχές, αλλά επί του παρόντος, η ανάπτυξη υπαγορεύεται από κοντόφθαλμο σχεδιασμό με προσανατολισμό στο κέρδος. «Θα φανταζόμουν μια πόλη στην οποία παίρνουμε αποφάσεις μαζί, ακούμε ο ένας τον άλλον και η κυβέρνηση και οι επαγγελματίες υποστηρίζουν τους πολίτες στη λήψη αποφάσεων για τη δημιουργία κατάλληλων πολιτικών. Οι αρχές θα είναι αφοσιωμένες στην προστασία βασικών πόρων όπως το νερό και θα έχουν ένα επενδυτικό σχέδιο σε δημόσιες υποδομές. Η πόλη θα είχε αποτελεσματικές και οργανωμένες δημόσιες συγκοινωνίες, σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης σκουπιδιών και βελτιωμένο σύστημα ύδρευσης υπό δημόσιο έλεγχο. Θα γίνουν επενδύσεις στην τοπική παραγωγή τροφίμων για τη συντόμευση της αλυσίδας πωλήσεων. Οι δημόσιες συγκοινωνίες προς τα γύρω βουνά θα μπορούσαν να οργανωθούν έτσι ώστε όλες οι κοινωνικές κατηγορίες να έχουν πρόσβαση σε φυσικά αγαθά. Σε μια τέτοια πόλη θα χρησιμοποιούσαμε όλοι τα οφέλη της φύσης και με την προσεκτική προστασία και ανάπτυξη των δημόσιων υποδομών, εργαζόμαστε για ένα βιώσιμο μέλλον».

Οι ελληνικές πόλεις απαιτούν μια νέα φιλοσοφία που θα καθοδηγεί τη διαχείριση του αστικού χώρου, λέει ο Γιώργος Χατζηνάκος. «Δεν προτείνω ότι η λύση της αστικής-καπιταλιστικής κρίσης είναι αναγκαστικά «κερδίζοντας τους δήμους» μέσω τοπικών εκλογών. αλλά αφούξετάσουμε τα όρια της αστικής διακυβέρνησης, είναι ακόμα λογικό να επιχειρηματολογούμε για μόνιμες λαϊκές συνελεύσεις και τη σταδιακή ανάληψη της τοπικής εξουσίας από αυτούς, αμφισβητώντας τις θεμελιωδώς αντιδραστικές θέσεις που πήρε η εθνική κυβέρνηση;» Προς το παρόν, αυτό το θεμελιώδες ερώτημα παραμένει αναπάντητο, σημειώνει. Χαπάντηση πρέπει σίγουρα να φτάσει περισσότερο από έναν ρομαντικό εκδημοκρατισμό της πολιτικής μέσω της νίκης στις τοπικές εκλογές. Απαιτεί, πάνω απ' όλα, μια διατοπική και πολυμορφική κίνηση που διεκδικεί μεγαλύτερη αυτονομία για την πόλη, που ιστορικά διοικείται από το κεντρικό κράτος. Δεν υπάρχει επί του παρόντος κανένα κίνημα που να απαιτεί τέτοιου είδους αλλαγές. Απαιτεί επίσης έναν νέο πολιτικό λόγο και μια σειρά τακτικών, σε συνδυασμό με, σύμφωνα με τα λόγια του Bertie Russell, μια «διαφοροποιημένη χωρική στρατηγική μετασχηματισμού» ικανή να εγκαθιδρύσει νέα συλλογικά φαντασία και τρόπους πολιτικής συμμετοχής.

Πριν από δέκα χρόνια η **ΛΙΟΥΜΠΙΑΝΑ** είχε πολυάριθμους εναλλακτικούς και μη κερδοσκοπικούς χώρους όπου ομάδες μπορούσαν να συναντηθούν, να συζητήσουν, να προβληματιστούν, να οργανωθούν, να στηρίξουν και να

επαναστατήσουν αν χρειαστεί. Τώρα, λόγω των υψηλών τιμών των ακινήτων, δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου χώροι για να συναντηθούν οι άνθρωποι χωρίς (ή ελάχιστη) οικονομική ανταλλαγή, λέει η Eva Matjaž. Σε δέκα χρόνια, εξηγεί, αυτό θα πρέπει να ανακτηθεί τουλάχιστον στα επίπεδα του 2012 με υψηλή φορολόγηση των επαγγελματικών ακινήτων και των δευτερευουσών ιδιωτικών ακινήτων από το κράτος για να μειωθεί σημαντικά η ιδιοκτησία κεφαλαίου της πόλης. «Για να κάνουμε μια αλλαγή πρέπει πρώτα να πάρουμε πίσω τον χώρο μας!» Η Εύα θεωρεί ότι είναι το πιο σημαντικό βήμα για την έναρξη της διαδικασίας ανάκτησης της πόλης και υλοποίησης μιας πιο οικολογικής, βιώσιμης ιστορίας για όλες τις πόλεις μας.

Το όραμα της Rebeka Szabo για τη **ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ** είναι μια πόλη με λιγότερη κυκλοφορία αυτοκινήτων και περισσότερα ποδήλατα και καλής ποιότητας δημόσια μέσα μεταφοράς. Για το σκοπό αυτό, η αστική ανάπτυξη πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο σε «περιοχές σκουριάς» που βρίσκονται μεταξύ του κέντρου της πόλης και των προαστίων, μειώνοντας έτσι τη μεγάλη εισροή και εκροή της κυκλοφορίας αυτοκινήτων. Οι χώροι πρασίνου θα αυξηθούν και θα σχεδιαστούν με τρόπο που να παρέχει καταφύγιο ενάντια στον καύσωνα. Μια άλλη βασική πτυχή της κλιματικής προσαρμογής είναι η δέσμευση και η συλλογή του βρόχινου νερού, καθώς η βροχή στη Βουδαπέστη γίνεται λιγότερο συχνή, αλλά πιο έντονη. Το κάτω ανάχωμα της Πέστης θα κλείσει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων για να δημιουργήσει μια σύνδεση μεταξύ των ανθρώπων και του ποταμού Δούναβη (εξανθρωπισμός των όχθων του ποταμού). Πρέπει να ενθαρρυνθεί η έλλειψη επαρκών κεφαλαίων, μικρής κλίμακας, με γνώμονα τους πολίτες και ακόμη και προσωρινές λύσεις βιωσιμότητας (π.χ. κοινοτικοί κήποι και αστική γεωργία), καταλήγει.

Η **ΣΕΒΙΛΛΗ** είναι γνωστή για τη χρήση του δημόσιου χώρου για συγκέντρωση, λέει ο Felipe Gonzales Gil. «Ως πατέρας δύο παιδιών θα ήθελα να δω περισσότερα μέρη όπου μπορούμε να μαζευόμαστε που δεν μεσολαβεί η κατανάλωση. Η αύξηση του μεριδίου των δημόσιων χώρων με δέντρα και σκιές είναι μια από τις ύψιστες προτεραιότητες. Η πόλη στην οποία θα ήθελα να βρίσκομαι είναι μια πόλη με όχι μόνο μπαρ και γκαράζ, αλλά περισσότερους χώρους για τους πολίτες να περνούν χρόνο μαζί σε ασφαλές και υγιεινό περιβάλλον (ιδιαίτερα στο πλαίσιο του καύσωνα).»

Στη **ΖΥΡΙΧΗ**, ο Phillip Klaus φαντάζεται τη νέα πόλη ως μια πόλη με πολλά περισσότερα από τα νέα συνεταιριστικά έργα. Οι υπάρχουσες δείχνουν λύσεις για ανθεκτικές, οικολογικές και αλληλέγγυες πόλεις. Πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για περισσότερο πράσινο στην πόλη. Τα αυτοκίνητα πρέπει να απαγορευθούν στα περισσότερα σημεία της πόλης και να ενισχυθεί η ζωή στη γειτονιά. Σε μια τέτοια πόλη, η αγορά κατοικίας πρέπει να είναι σε μεγάλο βαθμό αποσυνδεδεμένη από τους μηχανισμούς κέρδους.

Στην περίπτωση της **ΠΟΥΛΑ**, η Dušica Radojčić βλέπει μια πόλη όπου ο τουρισμός δεν επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα ζωής – με λειτουργική διαχείριση απορριμμάτων, παροχή καθαρού πόσιμου νερού που ικανοποιεί τις ανάγκες της τοπικής κοινότητας και λογικό αριθμό τουριστών. Σε αυτότο ανθεκτικό μέλλον, οι κατασκευαστικοί κανονισμοί αποτρέπουν τακτισμένα αγροτεμάχια «όλα από σκυρόδεμα», το έδαφος στις αστικές περιοχές προστατεύεται από σφράγιση και απώλεια οργανικής ύλης, και οι δημόσιες συγκοινωνίες είναι λειτουργικές και έχουν μειώσει σημαντικά την κυκλοφορία στην πόλη.

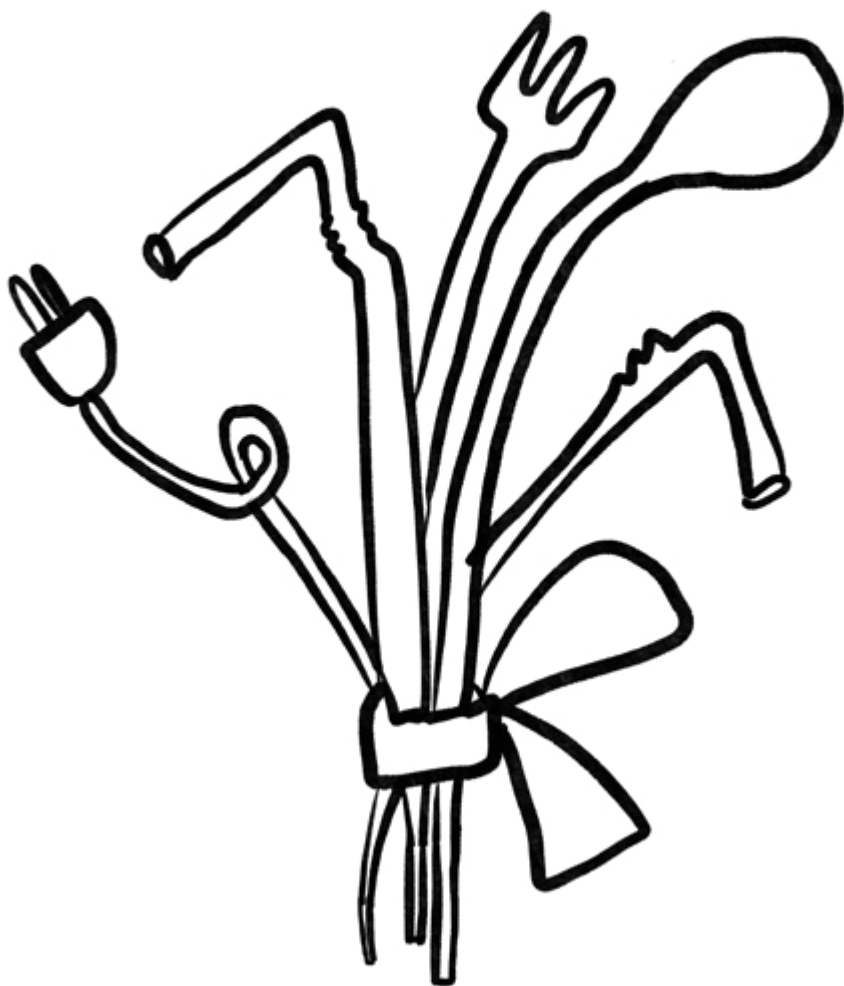
Υπάρχουν διάφορες οικονομικές δραστηριότητες και παρέχουν στους νέους πολίτες ευκαιρίες απασχόλησης. Οι ηλικιωμένοι έχουν στη διάθεσή τους επαρκή γηροκομεία σε προσιτές τιμές. Οι δημόσιες κατοικίες αναπτύσσονται. Οι προσιτές τιμές ενοικίου δημόσιας κατοικίας υπαγορεύουν/ επηρεάζουν τα ενοίκια της αγοράς. Οι πράσινες υποδομές αναπτύσσονται και προστατεύονται και όλες οι πράσινες υποδομές της πόλης συνδέονται με πράσινους διαδρόμους. Όλες οι παράκτιες περιοχές είναι προσβάσιμες, και στα περισσότερα μέρη φυσικές. Η γεωργία είναι σε θέση να παρέχει αρκετά υγιεινά τρόφιμα για τις τοπικές αγορές.

Ο Vit Masare φοβάται ότι ορατές αλλαγές προς το καλύτερο δυστυχώς δεν θα πραγματοποιηθούν στην **ΠΡΑΓΑ** μέσα στα επόμενα 3-4 χρόνια. Είναι όμως αρκετός χρόνος για τα μέσα ενημέρωσης και την κοινωνία των πολιτών και τους Πράσινους να επισημάνουν την αντίθεση μεταξύ των λέξεων, των στρατηγικών και της πραγματικότητας της μη βιώσιμης χάραξης πολιτικής της Πράγας και της σοβαρότητας με την οποία αντιμετωπίζονται οι ίδιες ατζέντες στις πόλεις από η Δυτική Ευρώπη με την οποία θέλει να συγκρίνει το κοινό.

Ο Pablo Sanchez βλέπει τη νέα πόλη της **ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ** ως μέρος όπου το νερό, ο ηλεκτρισμός, η συλλογή και διαχείριση απορριμμάτων αποτελούν μέρος μιας δημοτικής επιχείρησης με συμμετοχή πολιτών και εργαζομένων. Σε αυτήν την πόλη, η εταιρεία μεταφορών συνεργάζεται με άλλες τοπικές εταιρείες για την παροχή τοπικών ποδηλάτων. Αυτή η ανθεκτική πόλη είναι μια πόλη που δημιουργεί θέσεις εργασίας με προστιθέμενη αξία και λογικά ριζωμένη στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, τα κέρδη των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας παραμένουν εντός της πόλης για να διασφαλιστεί ότι οι πράσινες και βιώσιμες επενδύσεις και η ανακαίνιση κατοικιών αποτελούν σημαντική θέση της πράσινης απασχόλησης.

Ως βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της μελλοντικής ανθεκτικότητάς του, σε μία ή δύο δεκαετίες το **ΖΑΓΚΡΕΜΠ** θα πρέπει να βρει έναν τρόπο να ανακτήσει την ικανότητά του να αντιλαμβάνεται τον χώρο του ως δημόσιο

αγαθό αντί ως εμπορικό πόρο στον δημοτικό πολεοδομικό σχεδιασμό, λέει η Antonija Komazlić. Η προσέγγιση της αστικής ανάπτυξης με βάση το δημόσιο συμφέρον και τις ανάγκες θα επέτρεπε τις διαδικασίες ικανοποίησης μιας σειράς δομικών αναγκών στην πόλη όπως η πρόσβαση στη στέγαση, η εκπαίδευση και η υγειονομική περίθαλψη ως δικαίωμα όλων των πολιτών, η κοινωνική ένταξη ευάλωτων πληθυσμών, η εισαγωγή των πράσινων πρακτικών μετάβασης, η βελτιστοποίηση της χρήσης ενέργειας και ο εκδημοκρατισμός του εφοδιασμού της.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ / O Pablo Sanchez ήταν Διευθυντής Διεθνών Σχέσεων το 2015 και έχει εκστρατεία για την επαναδημοτικοποίηση του νερού στη Βαρκελώνη εδώ και χρόνια.

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ / H Iva Čukić είναι ακτιβίστρια και αρχιτέκτονας από το Βελιγράδι, συνιδρυτής της συλλογικότητας του Υπουργείου Διαστήματος. Οι τομείς της έρευνάς της περιλαμβάνουν τα αστικά κοινά και τον αστικό μετασχηματισμό, τον οποίο επιδιώκει μέσα από διασταυρούμενη ακαδημαϊκή και πρακτική προοπτική. Εργάζεται ενεργά με την κοινότητα – υποστηρίζοντας τοπικές πρωτοβουλίες στις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν χωρικά ζητήματα και να συμβάλουν στην κοινωνικοπολιτική αλλαγή σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η Čukić ασχολείται επί του παρόντος ως προσκεκλημένη λέκτορας σε πολλά Πανεπιστήμια στην Ευρώπη και στο εξωτερικό όπως τα TU Berlin, ETH, MIT, Oxford, Architectural Association School of Architecture London, κ.λπ.

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ / H Rebeka Szabó είναι βιολόγος και οικολόγος στο επάγγελμα. Ιδρυτικό μέλος του LMP and Dialogue. Ενεργός στην ουγγρική πολιτική από το 2008. Μεταξύ 2014 και 2019, υπηρέτησε ως αντιδήμαρχος και μέλος του τοπικού συμβουλίου της 14ης περιφέρειας της Βουδαπέστης, συνεργάζομενη στενά με τον (τότε) δήμαρχο της περιοχής Gergely Karacsony. Βουλευτρια

από το 2022, πρώην στην Επιτροπή Γεωργίας, νυν αναπληρώτρια πρόεδρος της Επιτροπής Βιώσιμης Ανάπτυξης. Επικεντρώνεται στη φύση και την προστασία των ζώων. Λάτρης του σκύλου και της γάτας.

ΛΙΟΥΜΠΛΙΑΝΑ / Η Eva Matjaž είναι ανεξάρτητη ερευνήτρια με πτυχίο στην Ψυχολογία και MSc στην Κοινωνιολογία και την Κοινωνική Εργασία. Συνιδρύτρια και προγραμματίστρια του Poligon, του πρώτου δημιουργικού κέντρου στη Σλοβενία και συνιδρύτρια και μία από τους συντονιστές του ZASUK, σωματείου πολιτιστικών και δημιουργικών εργαζομένων. Κύριο θέμα έρευνας (και πρακτικής!): εργαζόμενοι, πολιτιστικοί και δημιουργικοί τομείς, εκμετάλλευση νέων μοντέλων οικονομίας, αποανάπτυξη, υπερτουρισμός και...

ΜΑΔΡΙΤΗ / Η Ana Méndez de Andrés είναι αρχιτέκτονας και πολεοδόμος με έδρα το Σέφιλντ και τη Μαδρίτη. Έχει συμμετάσχει σε ακτιβιστικά έργα που εργάζονται σε μητροπολιτικούς μετασχηματισμούς, αστικά κοινά και δημόσιους χώρους. Ήταν μέλος της δημοτικής πλατφόρμας Ahora Madrid όπου ήταν σύμβουλος του Δημοτικού Συμβουλίου και αυτή τη στιγμή κάνει διδακτορική έρευνα για το «δημιουργία κοινότητας για το κοινό» στη Σχολή Αρχιτεκτονικής του Σέφιλντ.

ΠΟΝΤΓΚΟΡΙΤΣΑ / Η Sonja Dragović είναι υποψήφια διδάκτορας και ερευνήτρια στο Κέντρο Κοινωνικοοικονομικών και Εδαφικών Μελετών – DINÁMIA/CET-Iscte στο Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Λισαβόνας. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν αρχιτεκτονικές πρακτικές, κοινά, αστικά κοινωνικά κινήματα και την αλληλεπίδραση μεταξύ ακτιβισμού και αστικής διακυβέρνησης. Οι δικές της ακτιβιστικές προσπάθειες επικεντρώνονται στη συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες για τη βελτίωση των συμμετοχικών μεθόδων, των δημοσίων πολιτικών και των κοινόχρηστων χώρων. Είναι μέλος των ακτιβιστικών και ερευνητικών συλλογικοτήτων KANA/ko ako ne arhitekt (Ποντγκόριτσα) και Laboratório de Estudos Urbanos (Λισαβόνα) και μία από τους συντάκτες του LeftEast.

ΠΡΑΓΑ / Ο Vit Masare είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου του κόμματος των Πρασίνων της Τσεχίας, σύμβουλος κοινωνικής και ασφάλειας, διευθυντής σε εκπαιδευτικά προγράμματα βιωσιμότητας.

ΠΟΥΛΙΑ / Η Dušica Radojčić ήταν πρόεδρος της μη κυβερνητικής περιβαλλοντικής οργάνωσης Green Istria από το 2002 έως το 2022. Κατά τη διάρκεια της εργασίας της εστίασε κυρίως στην ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού στο πρόγραμμα λήψης περιβαλλοντικών αποφάσεων. Το 2021 ξεκίνησε μια πολιτική καριέρα στο πράσινο-αριστερό κόμμα Možemo!, και έγινε μέλος του Διοικητικού του Συμβουλίου. Κατά τις εκλογές του 2021 ήταν υποψήφια Δήμαρχος της πόλης της Πούλα και από το 2021 έως το 2022 κατείχε τη θέση της Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου. Σήμερα είναι σύμβουλος του δημοτικού συμβουλίου της Πούλα.

ΣΕΒΙΛΛΗ / Ο Felipe G. Gil εργάζεται στη ZEMOS98, μια μη κερδοσκοπική οργάνωση 25 ετών αφιερωμένη στην πολιτιστική διαμεσολάβηση και με έδρα τη Σεβίλλη (Ισπανία). Ο Felipe συντονίζει επί του παρόντος το Commonsply: ένα επιτραπέζιο παιχνίδι ανοιχτού κώδικα που προωθεί μια κουλτούρα συνεργασίας. Συντονίζει επίσης το Concomitantes UCIPediatrica, ένα έργο διάρκειας 4 ετών για το πώς οι τέχνες μπορούν να βοηθήσουν σε μια Μονάδα Εντατικής Θεραπείας για Παιδιά σε ένα νοσοκομείο. Γράφει επίσης στο elDiario.es για την κουλτούρα του Διαδικτύου και την ψηφιακή και κοινωνικά δεσμευμένη δημιουργικότητα. Ασχολείται με οποιοδήποτε άθλημα που συνεπάγεται τη χρήση ρακέτας και είναι λάτρης του Star Wars.

ΖΑΓΚΡΕΜΠ / Η Antonija Komazlić είναι κάτοχος διπλού μεταπτυχιακού διπλώματος στην Κοινωνιολογία και την Ισπανική φιλολογία από τη Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Ζάγκρεμπ. Στον οργανισμό Pravo na grad (Δικαίωμα στην πόλη του Ζάγκρεμπ) εργάζεται στην έρευνα δημοσίων πολιτικών και διαχείρισης δημόσιων πόρων που σχετίζονται με την υπεράσπιση της κοινωνικής, οικονομικής και οικολογικής βιωσιμότητας στους τομείς της στέγασης, του πολεοδομικού σχεδιασμού και των δημοσίων υποδομών. Δημοσίευσε αρκετά άρθρα στις αντίστοιχες περιοχές και διαθέτει πιστοποιητικό βιώσιμης μετατροπής χώρων και αστικής ανάπλασης δημόσιων χώρων.

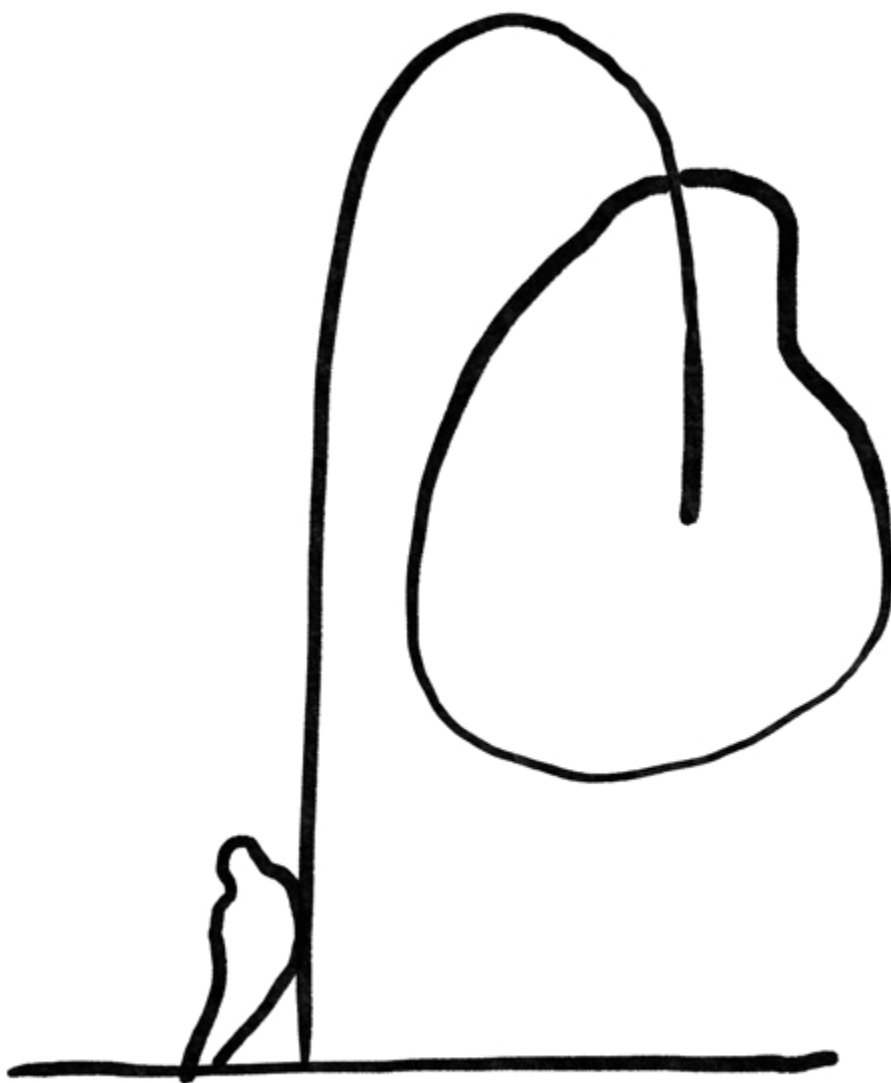
ΣΑΡΑΓΕΒΟ / Η Alma Midžić είναι ερευνήτρια και ακτιβίστρια, που εργάζεται πάνω στο θέμα των κοινωνικών κινημάτων και των κοινών αγαθών. Διαθέτει πολυετή εμπειρία σε τοπικούς και διεθνείς οργανισμούς. Δημοσίευσε άρθρα, δοκίμια και σχόλια σε συλλογές, περιοδικά και ψηφιακές εκδόσεις που καλύπτουν θέματα κοινών και δημοσίων αγαθών, κοινωνικού ελέγχου των πόρων και συμμετοχής. Σχεδίασε πολιτικές στον τομέα του περιβάλλοντος, της βιώσιμης ανάπτυξης, της επικοινωνίας και της συμμετοχής. Εργάστηκε ως αφοσιωμένη ερευνήτρια σε διάφορα καθήκοντα που σχετίζονται με τη διαχείριση πόρων, την αγροτική ανάπτυξη, τη διαφθορά και τους συμμετοχικούς μηχανισμούς με έμφαση στις πρωτοβουλίες πολιτών και τις τοπικές κοινωνίες.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ / Ο Δρ. Γιώργος Χατζηνάκος είναι Ανθρωπογεωγράφος, ειδικευμένος στην έρευνα δράσης και στην οικοδόμηση κοινότητας. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Θεσσαλονίκη. Έκανε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στους Αστικούς Πολιτισμούς σε τέσσερα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Το 2021 έλαβε το διδακτορικό του από το Manchester Metropolitan University. Η διατριβή του εξετάζει τον σύγχρονο ρόλο των προαστιακών κοινοτήτων, εστιάζοντας στη σχέση της καθημερινής ζωής με τον προαστιακό πολιτισμό. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν τα κοινά, τον συμμετοχικό σχεδιασμό, την πολιτιστική χαρτογράφηση, τα κοινοτικά φεστιβάλ και τη δημιουργία τόπου. Έχει συνδιοργανώσει διάφορα εργαστήρια συμμετοχικού σχεδιασμού για την οικειοποίηση δημόσιου χώρου και αστικών πειραμάτων, όπως το «Ανοιχτάτικο Δείπνο» και το «Πάρκο Τσέπης» της γειτονιάς Αλεξάνδρου Σβώλου στη Θεσσαλονίκη.

ΖΥΡΙΧΗ / Ο Philipp Klaus, Dr. sc. nat., είναι κοινωνικός και οικονομικός γεωγράφος. Από το 1999 συντονίζει τις δραστηριότητες του Διεθνούς Δικτύου Αστικής Έρευνας και Δράσης INURA. Ως ανώτερος ερευνητής και λέκτορας στο ΕΤΗ και στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης επικεντρώθηκε στον ανταγωνισμό μεταξύ των πόλεων, στον gentrification και στην αναγέννηση, στον κοινωνικοχωρικό διαχωρισμό και στις πολιτιστικές οικονομίες. Ως συμπρόεδρος του οικιστικού συνεταιρισμού Kraftwerk1 και μέλος της επιτροπής στρατηγικής δόμησης, δεσμεύεται για την υλοποίηση προοδευτικών, βασισμένων στην αλληλεγγύη και οικολογικά δομημένων περιβαλλόντων.

Impressum

Τίτλος Σκίτσα μιας Νέας Πόλης
Συντάκτες Vedran Horvat και Lana Pukanić
Ελληνική Μετάφραση Ιάσων Πασχαλίδης-Γεροστεργίου
Συντονισμός Έργου Lana Pukanić
Συντονισμός Έργου GEF Adrian Toth
και Alexandra Huber
Επιμέλεια Lana Pukanić
Σχεδίαση και Διαμόρφωση Klasja Zita & Andrea
Εκτύπωση Tiskara Zelina
Ζάγκρεμπ, 2023

Επικοινωνήστε μαζί μας:

GREEN EUROPEAN FOUNDATION

ΠΡΑΣΙΝΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

Rue du Fossé 3, L-1536 Λουξεμβούργο
Γραφείο Βρυξελλών: Avenue des Arts 7–8,
1210 Βρυξέλλες

τ: +32 2 329 00 50

e: info@gef.eu

Συνδέσου μαζί μας:

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας για να μάθετε
περισσότερα για εμάς στη διεύθυνση

gef.eu

Ακολουθήστε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μας για να
ενημερώνεστε για τις τελευταίες μας δραστηριότητες και
εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται σε όλη την Ευρώπη

[GEF_Europe](https://twitter.com/GEF_Europe)

[GreenEuropeFoundation](https://www.facebook.com/GreenEuropeFoundation)

[GEF_Europe](https://www.instagram.com/GEF_Europe)